

Міністерство освіти і науки України
КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради»

НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ФІЛОСОФСЬКО-ТЕОРЕТИЧНІ КОНТЕКСТИ ТА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

МАТЕРІАЛИ

**II Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

12 грудня 2019 р.

УДК 303
ББК 63.3
Н 53

За редакцією:

ВИСОЦЬКА Ольга Євгенівна, д.філос.н., доц., завідувач кафедри філософії КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР»

Н 53 Неперервна освіта для сталого розвитку: філософсько-теоретичні контексти та педагогічна практика: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. 12 грудня 2019 р., м. Дніпро, КЗВО «ДАНО» ДОР». / Наук. ред. О.Є. Висоцька. - Дніпро: СПД «Охотнік», 2020. - 376 с.

У збірник вміщено матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції **«Неперервна освіта для сталого розвитку: філософсько-теоретичні контексти та педагогічна практика»**, що присвячена найбільш важливим управлінським, філософсько-світоглядним, психолого-педагогічним, мистецтвознавчим та культурологічним аспектам неперервної освіти; культуромовній проблематиці в освіті; шляхам формування духовно-ціннісної сфери особистості; напрямкам становлення методологічної культури вчителя Нової української школи. Також представлений досвід закладів вищої, середньої та дошкільної освіти щодо напрямків неперервної освіти для сталого розвитку, презентовано кращі практики упровадження її складових – громадянської освіти; екологічної та енергоефективної освіти; здоров'язберігаючих освітніх технологій, виховної роботи, громадянських ініціатив в інтересах сталого розвитку.

Рекомендовано для науково-педагогічних та педагогічних працівників вищої і післядипломної освіти, керівників закладів середньої та дошкільної освіти, працівників методичних служб, вихователів, вчителів, докторантів, аспірантів, студентів.

© Колектив авторів, 2020
© ДАНО, 2020

- це вміння вчителя організувати учнів, формувати їх колектив, надихнути школярів на рішення навчальних задач. Крім того, це здатність організувати власну діяльність;

- це здатність вчителя безпосередньо емоційно-вольовим впливом на учнів добиватися у них авторитету;

- це здатність до спілкування з учнями, вміння знайти до них правильний підхід, налагодити тісні контакти, встановити з ними взаємини, доцільні для здійснення педагогічної діяльності;

- це здатність передбачити наслідки педагогічної діяльності: прогнозувати розвиток тих чи інших якостей у школярів.

Сучасний учитель фізичної культури зорієнтований на суворо регламентовану репродуктивну діяльність. Це зумовлено практикою перепідготовки вчителів фізичного виховання, яка здійснюється у академіях неперервної педагогічної освіти, де вчителі засвоюють переважно розрізнені компоненти професійної діяльності, а не її цілісну структуру.

Список використаних джерел

1. Бабич В.І. Підготовка майбутніх учителів фізичного виховання до формування культури здоров'я школярів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 /Бабич В'ячеслав Іванович. -Луганськ, 2006. -321 с. 2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. -К.: Міністерство освіти і науки України, 2016. - 40 с.

Чермак І. І.

д.мед.н., проф., завідувач кафедри акушерства та гінекології
ШО ім. О.О. Богомольця

Берестовий В. О.

асистент кафедри акушерства та гінекології ШО ім. О.О. Богомольця

Сокол І. В.

асистент кафедри акушерства та гінекології ШО ім. О.О. Богомольця

МЕТОДОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Учитель займається педагогічною діяльністю, де використовує знання, отримані ним в процесі підготовки. Мета вчителя виховувати і навчати. Педагогічна діяльність вимагає від учителя вирішення завдань, що виникають в педагогічних ситуаціях. І саме методологічна культурою допомагає вчителю більш правильно справлятися з виникаючими питаннями.

Методологічна культура це складна багаторівнева структура, що включає загальнонаукові, філософські та спеціально предметні знання, навички та вміння [4]. Методологічна культура є механізмом саморозвитку дослідника, що дозволяє ефективно вирішувати проблеми на створених ним самим методологічних установок.

Методологічна культура вчителя Нової української школи - культура наукового мислення вчителя, базою якого є методологічні знання та досвід. Методологічна культура вчителя складається із знань методології педагогіки і вміння її застосовувати у педагогічній діяльності. Методологічна культура вчителя включає в себе свідоме оволодіння загальнонаукової та філософської рефлексії [3]. Наявність у педагога методологічної культури вважається головною ознакою вищого рівня його професійної підготовки. Але на жаль на такому рівні

працюють не всі учителі. А насправді кожен справжній учитель повинен володіти сформованою методологічною культурою, що і є показником його педагогічної компетентності і майстерності.

Методологічна майстерність учителя: розуміння методологічних проблем і знань; використання методологічних установок; детермінація та діалектичний рівень підходу. Методологічна культура вчителя включає знання методології і вміння її застосовувати в педагогічній діяльності [4]. Формування у вчителя методологічної культури вимагає діалектичного підходу, який включає в себе:

- спонування до усвідомлення і вирішення пред'явленої ситуації;
- узагальнення досвіду роботи над запропонованим завданням;
- розкриття непродуктивності рішень;
- демонстрація шляхів розв'язання проблемної ситуації [1].

Методологія - вчення про метод та включає принципи, методи діяльності і знання, що відображає їх [5].

Застосування методології учителем Нової української школи:

- усвідомлення цілей і завдань навчально-виховного процесу в конкретній ситуації;

- критичне ставлення аргументів;
- проектування і конструювання навчально-виховного процесу;
- діагностика відповідних методик і методів рівня готовності дітей;
- формулювання і творче рішення педагогічних завдань;
- психолого-педагогічна та методична рефлексія.

Базові компетентності якими повинен володіти учитель Нової української школи: професійно-педагогічна компетентність, соціально-громадянська компетентність, мовно-комунікативна компетентність, психологічно-фасилітативна компетентність, загальнокультурна компетентність, інформаційно-цифрова компетентність, підприємницька компетентність [2].

Список використаних джерел

1. Барна М. Нова українська школа: навчаємо тренерів. Система роботи з перепідготовки педагогічних кадрів / М.Барна, О.Волощенко, О.Козак // Учитель початкової школи. -2017. - №11. - С. 3-5.
2. Горлова А. Формування професійно-особистісних якостей майбутніх учителів початкової школи / А.Горлова // Початкова школа. - 2017. - № 4. - С. 5-6.
3. Кравцов В. О. Формування методологічної культури як чинник ефективної соціалізації майбутнього вчителя / В. О. Кравцов // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць. -Кіровоград, 2010. -Вип. 14. -С. 183-187.
4. Семиченко В. А. Методологічна культура викладача вищої школи як умова формування його професіоналізму / В.А. Семиченко // Науковий вісник МДУ, 2010. - Вип. 12. - С. 154–160.
5. Чернілевський Д. В. Методологія наукової діяльності: навчальний посібник: Вид. 2-ге, допов.